

АРХІТЕКТУРА УКРАЇНИ 1955–1975. ДРУГА ХВИЛЯ МОДЕРНІЗМУ

ARCHITECTURE OF UKRAINE 1955–1975. THE SECOND WAVE OF MODERNISM

МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ

INTERNATIONAL CONFERENCE

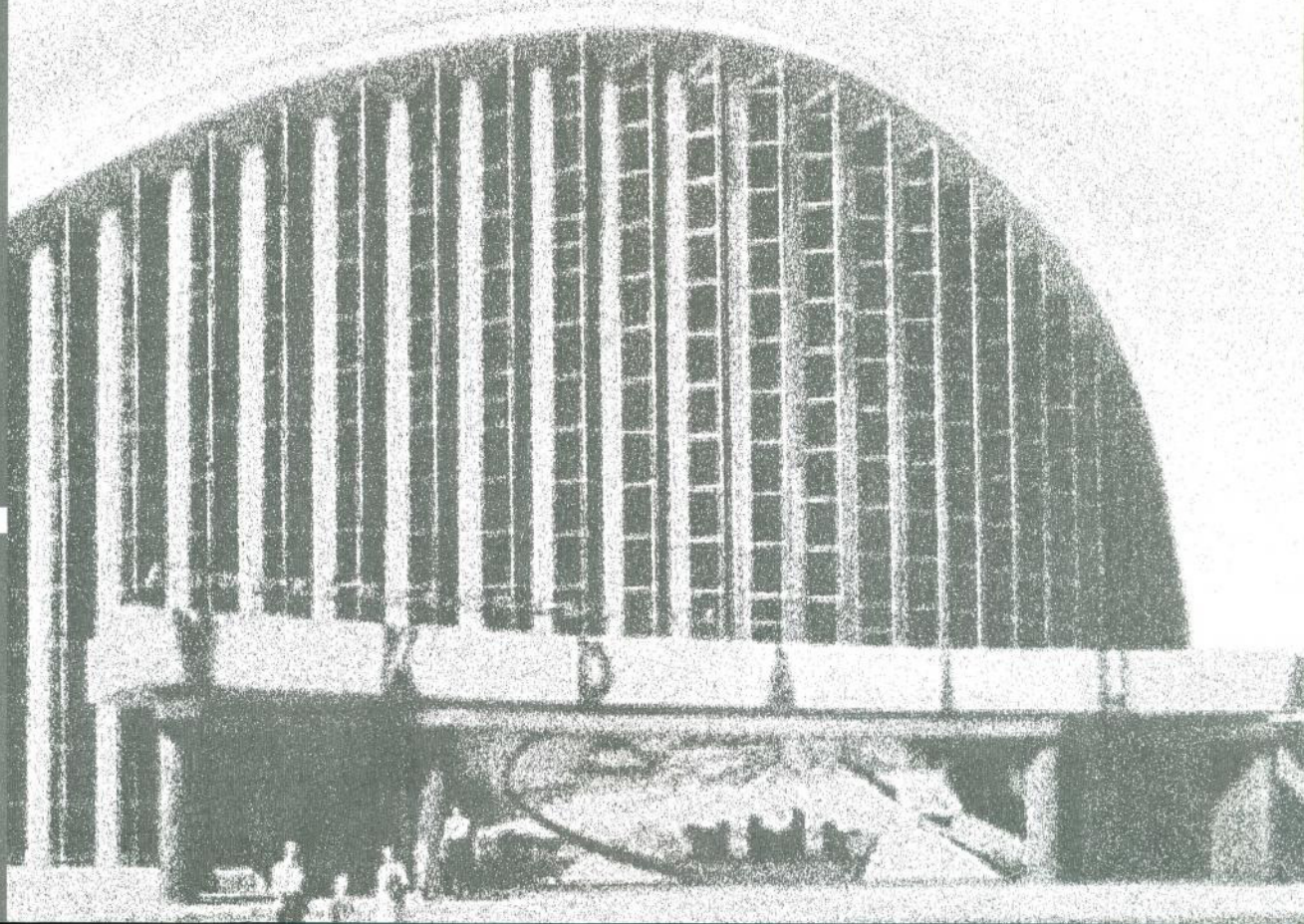
ХАРКІВ, 9. 10 – 11. 10/2013

KHARKIV

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

do_c_o_m_o_m_o_

АРХІТЕКТУРА УКРАЇНИ 1955–1975. ДРУГА ХВИЛЯ МОДЕРНІЗМУ

ARCHITECTURE OF UKRAINE 1955–1975.
THE SECOND WAVE OF MODERNISM

МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL CONFERENCE
ХАРКІВ, 9. 10 – 11. 10/2013
KHARKIV

do_co_mo_mo_ua

do_co_mo_mo_ua

Анна Гормах. (Одеса, Україна)

Розвиток Одеського порту в період повоєнного модернізму 1955-1975.

- 16.00 **Конференц-зала архітектурного факультету ХНУБА**
КРУГЛИЙ СТІЛ «СЬОГОДЕННЯ І МАЙБУТНЄ ХАРКІВСЬКОГО ДЕРЖПРОМУ – ПАМ'ЯТКИ АРХІТЕКТУРИ СВІТОВОГО ЗНАЧЕННЯ»
Ведучі: Юрій Волчок і Катерина Черкасова
- 18.00 Культурна програма

11 ЖОВТНЯ ТРЕТІЙ ДЕНЬ КОНФЕРЕНЦІЇ

- 09.00 Експурсія «Лінійне місто».
Керівник експурсії – Євгенія Губкіна
  - 12.00 Кава-брейк
  - 12.30 Робота в секціях (зала вченої ради ХНУБА)
- СЕКЦІЯ 4. «ВИЯВЛЕННЯ, ОБСТЕЖЕННЯ ТА ПАСПОРТИЗАЦІЯ ПАМ'ЯТОК ПІСЛЯВОЄННОГО МОДЕРНІЗМУ»**
Керівники секції – Надія Єксарьова й Ірина Крейзер
- Виступи:**
Ірина Крейзер. (Харків, Україна)
Вітчизняна архітектура «перехідного» періоду 1950-60-х рр. на прикладі м. Харкова.
Ольга Дерябіна. (Харків, Україна)
Клубні будівлі 1950-х – 1970-х рр. Проблеми формоутворення.
Глеб Семякін. (Харків, Україна)
Харківський цирк на набережній. Історична спадковість типології циркових будівель.
Олександр Чуб. (Харків, Україна)
Розвиток харківського стадіону «Металіст» у 1960-ті - 1980-ті роки.
Олена Мокроусова. (Київ, Україна)
Кінотеатр «Україна» по вулиці Архітектора Городецького, 5/7 в Києві: новаторство і традиції.
Ольга Зьома. (Макіївка, Україна)
Модернізм в архітектурі об'єктів охорони здоров'я шахтарів Донбасу.

- 14.30 Обід
- 15.30 **Конференц-зала архітектурного факультету ХНУБА**
КРУГЛИЙ СТІЛ «МАЙСТРИ І ПАМ'ЯТКИ ДРУГОЇ ХВИЛІ АРХІТЕКТУРНОГО МОДЕРНІЗМУ НА УКРАЇНІ»
Ведучі: Максим Розенфельд і Олександр Буряк
- 17.00 Кава-брейк
- 17.30 **Зала засідань вченої ради ХНУБА**
Річні збори Українського осередку DOCOMOMO
- 19.00 Фуршет (фойє актові зали ХНУБА)

12 ЖОВТНЯ РОЗІЗД УЧАСНИКІВ

**Секція 4. ВИЯВЛЕННЯ, ОБСТЕЖЕННЯ ТА ПАСПОРТИЗАЦІЯ ПАМ'ЯТОК
ПІСЛЯВОЄННОГО МОДЕРНІЗМУ**

**Section 4. IDENTIFICATION, EXAMINATION AND CERTIFICATION
OF THE POST-WAR MODERNISM MONUMENTS**

Ольга Швиденко	Olga Shvydenko	37
Ирина Крейзер	Irina Kreizer	39
Александр Шило	Aleksandr Shilo	41
Алексей Комов, Николай Васильев	Alex Komov, Nicolai Vasiliev	43
Анна Гормах	Anna Gormakh	45
Надежда Ексарева, Владимир Ексарев	Nadegda Yeksareva, Vladymir Yeksarev	47
Ігор Богданов	Igor Bogdanov	49
Варфоломій Савчук	Varfolomiy Savchuk	-
Валентин Старостін	Valentyn Starostin	-
Ольга Дерябина	Olga Deryabina	52
Глеб Семякин	Gleb Semakin	54
Александр Чуб	Aleksandr Chub	56
Олена Мокроусова	Olga Mokrousova	58
Ольга Зёма	Olga Zyoma	60
Андрій Поліщук, Віктор Мироненко	Andriy Polishchuk, Victor Myronenko	62
Елена Коноплева	Elena Konoplyova	63
Наталья Мельник	Natalija Melnyk	65
Анна Мельник	Ann Melnyk	-

РАЗВИТИЕ ОДЕССКОГО ПОРТА В ПЕРИОД ПОСЛЕВОЕННОГО МОДЕРНИЗМА 1955 – 1975

Анна Гормах, Одесса, Украина

Одесский морской порт - торговый порт международного значения, в Российской империи был вторым по грузообороту после Петербургского, во время Великой Отечественной Войны обеспечил доставку в город боеприпасов, военного снаряжения и горючего, потерпел значительные разрушения во время войны, стал морскими воротами Украины в страны Средиземноморья. За первые три года пятилетки были восстановлены все разрушенные огражденные сооружения, железнодорожные и припортовые пути, строения, началась модернизация и реконструкция большинства причалов (сооружение зданий нового холодильника (1951 г.) и элеватора Хлебной гавани (1962 г.)), построены новые причалы на Новом и Нефтяном молах, возведено 2274 кв. м новых закрытых складских площадей. Объемы перевозок порта в 1950 г. выросли по сравнению с довоенным временем. Наблюдается интенсивное развитие порта.

Одесский морской вокзал был построен на Новом молу в 1968 году по проекту архитекторов В. Головина и В. Кремлякова. Здание – характерный пример модернизма, сочетание бетонных монолитных конструкций и стекла с легкими металлическими переплетами, оборудовано балконом по периметру, его крыша предназначалась для летних кафе (подвергся значительным изменениям и реконструкциям, визитная карточка города, место досуга и отдыха одеситов).

Воронцовский маяк – главный маяк Одесского порта, установлен в голове Рейдового мола в 1955 г., отлит в Кронштадте, собран из тубингов (чугунные кольца), высота – 27 м над уровнем моря.

Вывод: В связи с увеличением грузооборота, модернизацией и реконструкцией

DEVELOPMENT OF ODESSA PORT IN THE PERIOD OF MODERNISM 1955 – 1975

Anna Gormakh, Odessa, Ukraine

Odessa marine port is trade port of international value, in the Russian empire was on the second place after port of Petersburg, during Second world war provided the delivery in the city of live ammunitions, military equipment and fuel, was considerable destroyed in the war-time, became the marine gate of Ukraine in the countries of Mediterranean. For the first three years after war all blasted buildings, railway, port ways and structures were recovered. Began modernization and reconstruction of most moorages (building of new refrigerator (1951) and elevator of the Chlebnaya harbour (1962)), new moorages were built on the New and Oil breakwaters, 2274 square meters of new storages were erected. The volumes of transportations of port in 1950 had grown up comparing with pre-war time. There was intensive development of port.

The Odessa marine station was built on the New breakwater in 1968 on the project of architects V. Golovin and V. Kremlyakov. Building is a characteristic example of modernism, combination of concrete monolithic constructions and glass with metallic bindings. There was a balcony on a perimeter of the building; the roof was equipped under summer cafes. The building exposed to the considerable changes and reconstructions, visiting-card of city, place of leisure and rest of people.

Voroncovski lighthouse is a main lighthouse of Odessa port, set in the head of the Raid breakwater in 1955, was collected from tubing (cast-iron rings), its height above a level of water - 27 m.

Conclusion: In connection with the increasing of turnover of goods, modernization and reconstruction of port objects a period of 1955 – 1975 is characterized by stormy development of Odessa port. Basic port buildings, storages, warehouses were built; they served

портовых объектов период с 1955 – 1975 г. характеризуется бурным развитием одесского порта. Были построены основные портовые здания, сооружения, склады, пакгаузы, они послужили мощной платформой для дальнейшего развития порта и города.

a powerful platform for further development of port and city.